

İslam Hukukuna Göre Kadının Kamu Görevi, Rifat Atay, Ankara 2023, Kitabe Yayınları, 1. Basım, 125 sayfa, ISBN: 978-625-98762-9-0
Women's Public Duty According to Islamic Law, Rifat Atay, Ankara 2023, Kitabe Publications, 1st Edition, 125 pages, ISBN: 978-625-98762-9-0

Hilal Atılğan Moğol^{1*}

¹ Ar. Gör., Akdeniz Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Temel İslam Bilimleri, İslam Hukuku Anabilim Dalı, Antalya, Türkiye, <https://ror.org/01m59r132>, hilalatilgan3@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0003-3343-2662>

Res. Asst., Akdeniz University, Faculty of Theology, Islamic Law, Antalya, Türkiye, <https://ror.org/01m59r132>, hilalatilgan3@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0003-3343-2662>

* Corresponding author

Kitap İncelemesi

Süreç

Geliş Tarihi: 07.02.2024

Kabul Tarihi: 08.06.2024

Yayın Tarihi: 20.03.2025

Benzerlik

Bu makale, en az iki hakem tarafından incelenmiş ve intihal yazılımı ile taranmıştır.

Değerlendirme

Ön İnceleme: İç hakem (editörler).

İçerik İnceleme: İki dış hakem/Çift taraflı körleme.

Telif Hakkı & Lisans

Yazarlar dergide yayınlanan çalışmalarının telif hakkına sahiptirler ve çalışmaları **CC BY-NC 4.0** lisansı altında yayımlanmaktadır.

Etik Beyan

Bu çalışmanın hazırlanma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyulduğu ve yararlanılan tüm çalışmaların kaynakçada belirtildiği beyan olunur. Hilal Atılğan Moğol

Etik Bildirim

turkisharr@gmail.com

Çıkar Çatışması

Çıkar çatışması beyan edilmemiştir.

Finansman

Bu çalışmayı desteklemek için dış fon kullanılmamıştır.

Yayıncı

Published by Mehmet ŞAHİN Since 2016-Akdeniz University, Faculty of Theology, Antalya, 07058 Türkiye

Atıf

Atılğan Moğol, H. (2025). İslam Hukukuna Göre Kadının Kamu Görevi. *Turkish Academic Research Review*, 10/1, 309-313. <https://doi.org/10.30622/tarr.1433180>

Öz

Toplumun yapı taşlarından olan kadının konumu ve yetkileri hem farklı dinlerde hem de farklı toplum ve hukuk sistemlerinde yirmi birinci yüzyıla değin önemli tartışma konularından birisi olmuştur. Yirminci yüzyıla gelindiğinde özellikle Sanayi Devrimi sonrası Batı'da kadınlarla ilgili gelişmeler İslam'ın bu konudaki duruşunu merak konusu haline getirmiştir. Son yıllarda kadın konusu revaçta olmasına rağmen 1990'lı yıllara bakıldığında bilhassa ilahiyat alanında, yapılan çalışmaların azlığı da göz önünde bulundurulduğunda, konunun üzerinde fazla durulmadığı anlaşılmaktadır. Müellif, alandaki bu boşluğu oldukça erken bir dönemde fark ederek İslam hukukunda kadının kamu görevi yapmasına ilişkin görüşleri ve iddiaları çalışma konusu olarak belirlemiştir. İslam'ın tarihi serüvenine bakıldığında bilhassa Hz. Peygamber ve dört halife döneminde kadınların hayatın her aşamasında faal oldukları görülmektedir. İlerleyen dönemlerde ise kadınların fitne korkusuyla geri plana itildikleri ve maalesef toplumdaki soyutlanmaya çalışıldıkları müşahade edilmiştir. Kadınların toplumdaki uzaklaştırılmasıyla ilgili öne sürülen nedenler incelendiğinde dini dayanakların yanı sıra fizyolojik ve psikolojik gerekçelerin de ileri sürüldüğü görülmektedir. Eser bir bütün olarak incelendiğinde temel inceleme konusunun da bu gibi gerekçelerin dini, tıbbi ve mantiki izahları olduğu fark edilmektedir. Buna göre çalışma iki bölüm ve sonuçtan oluşmaktadır. Daha önce ifade edildiği üzere kadın konusu asırlardır tartışılan konuların başında gelmektedir. Dolayısıyla kadına yaklaşımın tarihi serüveni zaman ve mekâna göre farklılık arz etmektedir. Müellif, İslam'da kadına karşı tutuma geçmeden önce konunun tarihi seyri ve arka planını incelemek amacıyla eski medeniyetler, semavi dinler ve beşerî sistemlerde ana hatlarıyla kadın konusunu ele almıştır. İlk bölümde üzerinde en fazla durulan bölümün son başlık olduğu görülmektedir. Bu bölümde müellif kadının fizyolojik ve psikolojik olarak yetersiz olduğu iddiasını o günkü ilmi veriler etrafında incelemeye almıştır. İkinci bölümde ise araştırmanın ana konusu, İslam hukukuna göre kadının kamu görevi ayrıntılarıyla incelenmiştir. Bu bölümde konunun temelinde kadınların hakimler ve onun bir uzantısı olan devlet başkanlığı yapması üzerinde durulmuştur. Yazar bu bölümde İslam hukukunda konuyla ilgili üç ana eğilim olduğunu ifade etmiş ve bölüm alt başlıklarını bu eğilimler doğrultusunda oluşturmuştur. İlk başlıkta kadının hiçbir kamu kuruluşunda görev alamayacağı ileri sürenlerin delilleri ve görüşleri üzerinde durulmuştur. İkinci başlık altında aksine delil olmadıkça haklardan eşitliği kabul ederek kadının devlet başkanlığı dışında kamu görevi alabileceğini söyleyenlerin görüşleri ve delilleri incelenmiştir. Üçüncü ve son başlık altındaysa kadının devlet başkanlığı dahil her konuda görev alabileceğini kabul edenlerin görüşleri ve delilleri incelenmiştir. Her üç grubun görüşlerini temellendirmede kullandığı ayet ve hadislerin neredeyse aynı olduğu fark edilmiştir. Bu noktada ihtilaf nedeninin ayetlerin sübutundan değil delaletinden kaynaklandığı bir kez daha fark edilmektedir. Bu nedenle müellif önce ayetlerle getirilen delilleri incelemiştir. Temel ayetleri açıklarken öncelikle Ehl-i sünnet alimlerinin ilgili ayet hakkındaki yorumlarını aktarmış ve akabinde kendi görüşünü detaylandırarak açıklamıştır. Delil olarak öne sürülen hadisleri ise hem sübut hem de delalet açısından değerlendirmelere tabi tutmuştur. Sonuç bölümü kitabın tamamını okuma imkanına sahip olmayan okuyucular için eserin başarılı bir özeti sunmaktadır. Çalışma, 1994 yılı gibi görece erken bir tarihte İslam'ın ilk yıllardan itibaren mevcut olan kadın haklarını tekrar gün yüzüne çıkarması, merak konusu olan İslam'ın kadın konusundaki görüşlerinin bütüncül olarak değerlendirilmesi açısından son derece kıymetlidir. Bu yazıda literatürde önemli bir boşluğu dolduran "İslam Hukukuna Göre Kadının Kamu Görevi" isimli kitabın tanıtımı yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: İslam Hukuku, Kamu Hukuku, Kadın, Devlet Başkanlığı, Hakimlik, Şahitlik.

Book Review**History**

Received: 07.02.2024

Accepted: 08.06.2024

Date Published: 20.03.2025

Plagiarism Checks

This article has been reviewed by at least two referees and scanned via a plagiarism software.

Peer-Review

Single anonymized-One internal (Editorial Board), Double anonymized-Two external.

Copyright & License

Authors publishing with the journal retain the copyright to their work licensed under the **CC BY-NC 4.0**.

Ethical Statement

It is declared that scientific and ethical principles have been followed while carrying out and writing this study and that all the sources used have been properly cited. Hilal Atılğan Moğol

Complaints

turkisharr@gmail.com

Conflicts of Interest

The author(s) has no conflict of interest to declare.

Grant Support

The author(s) acknowledge that they received no external funding in support of this research.

Published

Published by Mehmet ŞAHİN Since 2016-Akdeniz University, Faculty of Theology, Antalya, 07058 Türkiye

Cite as

Atılğan Moğol, H. (2025). Women's Public Duty According to Islamic Law. *Turkish Academic Research Review*, 10/1, 309-313, <https://doi.org/10.30622/tarr.1433180>

Abstract

The position and powers of women, who are the building blocks of society, have been one of the important topics of discussion in both different religions and different societies and legal systems until the twenty-first century. In the twentieth century, developments regarding women in the West, especially after the Industrial Revolution, made Islam's stance on this issue a matter of curiosity. Although the issue of women has been more popular in recent years, when we look at the 1990s, it is understood that the issue was not emphasized much, especially considering the scarcity of studies in the field of theology. The author notices this gap in the field at a very early period and determines the views and claims regarding women's public duty in Islamic Law as the subject of their study. When we look at the historical journey of Islam, we see that women were active at every stage of life, especially during the period of the Prophet and the four caliphs. In later periods, it was observed that women were pushed to the background due to fear of discord and, unfortunately, attempts were made to isolate them from society. When the reasons for the removal of women from society are examined, it is seen that physiological and psychological reasons are also put forward in addition to religious grounds. When the work is examined as a whole, it is concluded that the main subject of analysis is the religious, medical and logical explanations of such reasons. Accordingly, the study consists of two parts and a conclusion. As stated before, the issue of women has been one of the issues that has been discussed for centuries. Therefore, the historical journey of the approach to women varies according to time and place. Before moving on to the attitude towards women in Islam, the author briefly discusses the issue of women in ancient civilizations, Abrahamic religions and human systems in order to examine the historical course and background of the subject. It can be seen that the most emphasized section in the first section is the last chapter. In this chapter, the author examines the claim that women are physiologically and psychologically inadequate, based on the scientific data of that day. In the second part, the main subject of the research, the public duty of women according to Islamic law, is examined in detail. In this section, the subject is based on women being judges and its extension, which is being the head of state. In this chapter, the author states that there are three main tendencies regarding the subject in Islamic law and creates the subheadings of the chapter in line with these tendencies. In the first heading, the evidence and opinions of those who claim that women cannot serve in any public institution are emphasized. Under the second heading, the opinions and evidence of those who accept equality in rights and say that women can hold public office other than the head of state, unless there is evidence to the contrary, are examined. Under the third and last heading, the opinions and evidence of those who accept that women can take part in all matters, including the presidency, are examined. It has been noticed that the verses and hadiths used by all three groups to base their views are almost the same. At this point, it is once again realized that the reason for the conflict arises not from the certainty of the verses but from their implications. For this reason, the author first examines the evidence presented in the verses. While explaining the basic verses, they first convey the comments of Ahli Sunnah scholars about the relevant verse and then explain their own opinion in detail. They evaluate the hadiths put forward as evidence in terms of both certainty and implication. The conclusion section offers a successful summary of the work for readers who do not have the opportunity to read the entire book. The study is extremely valuable in terms of bringing light to the women's rights that have existed since the early years of Islam, as early as 1994, and evaluating Islam's views on women holistically, which is a matter of curiosity. In this article, the book titled "Women's Public Duty According to Islamic Law" is introduced, which fills an important gap in the literature.

Keywords: Islamic Law, Public Law, Women, Presidency, Justiceship, Testimony.

Giriş

“İslam Hukukuna Göre Kadının Kamu Görevi” isimli kitap, yazarın 1994 yılında Prof. Dr. Hayrettin Karaman danışmanlığında yaptığı “Amme Hizmetinde Kadın” isimli yüksek lisans tezinin kitap olarak basılı halidir. Yazar, çalışmayı olduğu gibi sunmanın dönemin ruhunu daha iyi yansıtacağı düşüncesiyle imla hataları ve bazı teknik konular dışında çok fazla güncellenmeden yayımlanmaya karar verdiğini ifade etmiştir (Atay, 2023, s.8).

Müellif böyle bir konuyu seçme nedenini kitabın ön sözünde belirtmektedir. Yazarın ifade ettiği üzere kadımlar, Hz. Peygamber ve dört halife döneminde etki ve katkıları artarak devam etmesine rağmen ilerleyen dönemlerde fitne korkusuyla sürekli geri plana itilmiş ve toplumdan soyutlanmışlardır. Kadımlara karşı sergilenen bu muamelenin etkileri ilk olarak ailede, çocuk eğitiminde kendini göstermiştir. Bu ihmalin yol açtığı kayıplar bugün daha belirgin bir şekilde görülebilmektedir. Kadımlarla ilgili Sanayi Devrimi sonrası Batı’da gelişen hareketler zamanla Müslüman coğrafyaya da yansımış ve İslam’ın bu konudaki görüşleri merak konusu olmuştur. Konunun ehemmiyetine rağmen yapılan çalışmaların azlığı müellifi bu konuyu tez kapsamında araştırmaya teşvik etmiş ve nihayetinde emek mahsulü tez çalışması kitap olarak yayın hayatına kazandırılmıştır (Atay, 2023, s.7).

Çalışma iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde konunun tarihi seyri ve arka planı ele alınmıştır. Müellif, İslam hukukuna göre kadının durumuna geçmeden önce meselenin temelini oluşturma mahiyetinde ilk olarak eski medeniyetler ve semavi dinlerde konunun tarihi seyrini incelemiştir. Akabinde Türk Medeni Hukuk ve bazı çağdaş beşerî hukuk sistemlerinde kadının durumunu özet olarak gözden geçirmiştir. İlk bölümün son başlığında fizyolojik ve psikolojik açıdan kadın ve erkeği mümkün olduğunca o dönemin modern bilim verileri ışığında değerlendirmiştir (Atay, 2023, s. 19-35)

Ana bölüm olan ikinci bölümde İslam hukukunda kadının kamu görevi tartışmaları incelenmiştir. Yazar bu bölümde İslam hukukunda konuyla ilgili üç ana eğilim olduğunu ifade etmiş ve bölüm alt başlıklarını bu eğilimler doğrultusunda oluşturmuştur. İlk başlıkta kadının hiçbir kamu kuruluşunda görev alamayacağını ileri sürenlerin delilleri ve görüşleri üzerinde durulmuştur. İkinci başlık altında aksine delil olmadıkça haklarda eşitliği kabul ederek kadının devlet başkanlığı dışında kamu görevi alabileceğini söyleyenlerin görüşleri ve delilleri incelenmiştir. Üçüncü ve son başlık altındaysa kadının devlet başkanlığı dahil her konuda görev alabileceğini kabul edenlerin görüşleri ve delilleri incelenmiştir (Atay, 2023, s. 45-115).

Müellif konunun önemine binaen temel araştırma konusuna geçmeden önce meselenin tarihi seyrini inceleyerek araştırmasına başlamıştır. Buna göre ilk bölümde Sümer, Babil, Asur, Eski Yunan, Eski Türkler ve İslamiyet öncesi Araplar gibi eski medeniyetlerde kadın algısını çok detaya girmeden ele aldığı görülmektedir. Dinlerin kadımlara yaklaşımını incelediği başlıkta ise sadece semavi dinlere, Yahudi ve Hristiyanlıkta kadın algısına temas etmiştir. Bu bölümde yazarın bilgileri ana kaynak olan Tevrat ve İncil’den aktardığı görülmektedir.

Hukuk sistemlerinde kadının durumunun ele alındığı bölümde önemli bir veri dikkat çekmektedir. O da çalışmanın yapıldığı dönemde kadınların eğitim hayatına dair istatistikî verilerin eserinde sunulmuş olmasıdır. Yazarın aktardığı bilgilere göre o dönemde kızlar henüz toplam öğrenci sayısının %34’ünü oluştururken daha üst kademelere gidildikçe bu oranın daha da düştüğü görülmektedir. Örnek olarak üniversitedeki asistanların %20’si, profesörlerin ise %2,2’si kadındır (Atay, 2023, s.30). Günümüze gelindiğinde ise tablonun bir hayli değiştiği görülmektedir. Milli Eğitiminin 2021-2022 örgün eğitim istatistiklerine göre Türkiye’de okul öncesi eğitim, ilköğretim ve ortaöğretim düzeyinde kız öğrencilerin oranı %50’ye ulaşmıştır. Yine aynı verilere göre kadın öğretmenler çoğunluktadır (Millî Eğitim İstatistikleri. Erişim adresi: <https://www.meb.gov.tr/2021-2022-orgun->

[egitim-istatistikleri-aciklandi/haber/27552/tr](https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=İstatistiklerle-Kadın-2022-49668&dil=1)). Benzer bir durum akademide de görülmektedir. Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) 2022 verilerine göre kadın araştırma görevli sayısının erkek araştırma görevli sayısını geçerek %55 oranlarına yükseldiği görülmektedir (Türkiye İstatistik Kurumu, İstatistiklerle Kadın, Erişim adresi: <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=İstatistiklerle-Kadın-2022-49668&dil=1>). Yaklaşık otuz sene önce kaleme alınan çalışmada yer alan istatistik veriler o günün Türkiye'si ile bugünün Türkiye'sini mukayese etme açısından güzel imkanlar sunmaktadır.

İlk bölümde kadın ve erkeğin fizyolojik ve psikolojik açıdan değerlendirildiği dördüncü başlığın, üzerinde en fazla durulan başlık olduğu görülmektedir. Bölüm, ikinci bölümle birlikte değerlendirildiğinde çalışmanın ana konularından birini teşkil etmektedir. Yazarın da ifade ettiği üzere İslami kaynaklarda kadının hakimlik, devlet başkanlığı ve ceza davalarında şahitlik gibi görevler üstlenememesine sebep olarak onun fizyolojik ve psikolojik yetersizliği gösterilmektedir (Atay, 2023, s. 35). Müellif bu başlık altında kadın ve erkeğin biyolojik farklılıklarını o dönemin bilimsel verileri ışığında kapsamlı olacak şekilde açıklamaya çalışmıştır. Yazarın bu bölümdeki temel sonucu, kadın ve erkeğin insan hakları konusunda eşit olduğudur. Müellif, konuyla ilgili öne sürülen karşı argümanları sade ve anlaşılır şekilde cevaplamıştır.

Kadın ve erkek farklı cinsten iki insandır. Yaratılış itibarıyla birbirlerine benzedikleri noktalar olmakla birlikte ayrıldıkları hususlar kaçınılmazdır. Her iki cins birebir aynı özelliklere sahip olsaydı bu durumda iki farklı cinsten bahsetmek mümkün olmazdı. Fakat hem günümüzde gelinen nokta hem o dönemde kadınlara karşı takınılan tavır orta bir noktanın varlığını zorunlu kılmaktadır. O da yazarın tüm çalışma boyunca ifade ettiği üzere kadın ve erkeğin mahiyet itibarıyla eşit olduğudur. Yani her iki cins insan olarak aynı değere sahip, fakat yaratılıştan gelen birtakım farklılıklar da mevcuttur. Kadın ve erkek arasındaki farklılıklar üstünlük göstergesi olmadığı gibi geride kalmışlık alameti de değildir. Aradaki farklılıkların cinsler arasında dengeyi sağladığı görülmektedir. Yazarın dördüncü başlık altında bu ayrımı çok güzel ve akıcı bir üslupla ifade ettiği belirtilmelidir.

Çalışmanın temel inceleme konusu kadının kamudaki görevleriyle ilgili İslam hukuk görüşleri ikinci bölümde incelenmiştir. Müellif burada görüşleri temelde üçe ayırmıştır. İlk olarak kadının kamuda hiç görev alamayacağını söyleyenlerin, ki azımsanamayacak bir grup, görüşlerini ele almıştır. Konunun temelinde kadınların hakimlik ve onun bir uzantısı olan devlet başkanlığı yapması üzerinde durulmuştur. Müellif, bu grubun görüşlerini temellendirmede dayandıkları ayet ve hadisleri tek tek incelemiştir. Bilindiği üzere ayetlerin sübutu konusunda bir ihtilaf söz konusu değildir. Esas ihtilaf ayetlerin delaletleri hususundadır. Bu konuda da her grup aynı ayet ve hadisleri baz alarak farklı yorumlar yapmıştır. Bu nedenle müellif önce ayetlerle getirilen delilleri incelemiştir. Temel ayetleri açıklarken öncelikle Ehl-i sünnet alimlerinin ilgili ayet hakkındaki yorumlarını aktarmış ve akabinde kendi görüşünü detaylandırarak açıklamıştır. Delil olarak öne sürülen hadisleri ise hem sübut hem de delalet açısından değerlendirmelere tabi tutmuştur.

Kadının kısmen kamu görevi yapabileceğini kabul edenler ve onların delilleri ikinci başlık altında ele alınmıştır. Bu grubun esas yaklaşımı dinin hükümlerinin istisna getirilenler dışında bir bütün olduğu ve herkes için geçerli olduğu yönündedir (Atay, 2023, s. 68). Bu gruba göre kadın devlet başkanlığı dışında bütün kamu görevlerini yerine getirebilir. Müellifin bu bölümü çok detaylandırmadan, daha yüzeysel ele aldığı görülmektedir. Bu bölüm biraz daha genişletilse okuyucu açısından daha faydalı olabilirdi.

Üçüncü ve son başlıkta ise kadının her sahada kamu görevi yapabileceğini savunanlar ve delilleri ele alınmıştır. Müellif bu bölümde konuyu şahitlik, özellikle ceza hukuku meselelerinde şahitlik, hakimlik ve devlet başkanlığı özelinde açıklamıştır. Bu bölüm başlığında verilen bilgiler gözden geçirildiğinde ikinci ve üçüncü

bölümlerin birleştirilebileceği yönünde bir kanaat hasıl olmaktadır. Bölüm içerisinde sunulan bilgilerden kadının her sahada kamu görevi icra edebileceğini savunanlardan ziyade kısmen kabul edenlerin görüşlerinin yoğunlukta olduğu fark edilmiştir. Bölüm içerisinde mezhep görüşlerinin mukayeseli bir metotla okuyucuya sunulması da bu düşünceyi güçlendirmektedir. Zira yazar mezheplerin görüşlerini sunmuş ve görüşlerdeki ilmi ve mantıklı tutarsızlıkları açıklayarak cevap vermiştir. Bu noktada müellif, o dönemin şartları içinde mümkün olduğu kadar ana kaynaklara müracaat ederek mezheplerin görüşlerini okuyucuya sunmuştur.

Müellif ilerleyen sayfalarda kadının her sahada kamu görevi icra edebileceğini savunanların delillerini açıklamıştır. Bu bölümünde yazar diğer bölümlerde takip ettiği metodu izleyerek delilleri öncelikle ayet ve hadis bağlamında ele almıştır. Eğitim-öğretim, harp, tıp gibi ümmetin çoğunluğunun kabul ettiği meseleleri açıklayarak bölümü sonlandırmıştır.

Kitabın sonuç bölümü başarılı bir özetten oluşmaktadır. Okuyucu kitabın tamamını okuma imkanını sahip olamasa dahi sonuç bölümüyle konun geneline vakıf olabilmektedir.

Kitap bir bütün olarak değerlendirildiğinde yazarın fikhın yanı sıra hadis, tefsir gibi temel İslam bilimleri; felsefe ve mantık gibi felsefe ve din bilimlerinden de istifade ettiği görülmektedir. Öne sürülen iddialar özellikle siyak ve sibak göz önünde bulundurularak mantık süzgecinden geçirilmiş, iddiaların kendi içindeki tutarsızlıkları net ve akıcı bir üslupla açıklanmıştır. Yazarın çalışmasının sadece görüş aktarımından ibaret olmaması, kendi görüşlerini metnin bağlamı içinde aradaki bağlantıları çok iyi kurarak ifade etmesi eserin dikkat çekiciliğini arttırarak okuyucuda merak duygusu uyandırmaktadır.

Çalışma, 1994 yılı gibi görece erken bir tarihte İslam'ın ilk yıllardan itibaren mevcut olan kadın haklarını tekrar gün yüzüne çıkarması açısından son derece kıymetlidir. Müellifin kendisi de bir erkek olmasına rağmen takvanın kadınların gerekenden fazla örtünmeye ve toplumdaki kaçmaya zorlanmakta değil, erkeklerin kendi nefislerini arıtmada olduğunu söylemesi takdire şayan bir tutumdur (Atay, 2023, s. 15). Çalışmanın üzerinden yaklaşık otuz yıl geçmesine rağmen kadınların sosyal hayattan koparılmaya çalışılması yönündeki görüşler konunun hala ne kadar güncel olduğunun da önemli bir göstergesidir. Aynı zamanda bu eser erkek egemen zihniyetin toplumdaki yansımalarının yanı sıra dini metinleri yorumlamadaki yansımalarını göstermesi açısından da son derece kıymetlidir.

Çalışmanın kimi yerlerinde harf hataları ve gramer hataları fark edilmektedir. Zaman zaman da metin içinde bazı bilgilerin gereğinden fazla tekrar edildiği müşahede edilmiştir. Fakat bu detaylar eserin içerdiği önemli bilgi ve değerlendirmelerin yanında önemsiz sayılabilecek boyuttadır. Bu kıymetli çalışmasından dolayı yazar Prof. Dr. Rıfat Atay'a teşekkür etmek bir kadirşinaslık gereğidir.

Kaynakça

Atay, R. (2023). *İslam Hukukuna Göre Kadının Kamu Görevi*, Ankara: Kitabe Yayınları.

İstatistiklerle Kadın. Türkiye İstatistik Kurumu, Erişim adresi: <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=İstatistiklerle-Kadın-2022-49668&dil=1>.

Millî Eğitim İstatistikleri. Erişim adresi: <https://www.meb.gov.tr/2021-2022-orgun-egitim-istatistikleri-aciklandi/haber/27552/tr>.